

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Debreczen a gazdasági fakultásért

Főlrirat a kultusz- és földmívelés-
ügyi miniszterhez — Küldöttség
a kormányhoz. Domahidy Elemér
főispán közbelépése

Megemlékeztünk arról, hogy Jankovich Béla dr. kultuszminiszternek a kultusztárca költségvetése kapcsán mondott beszédét, illetve annak egyes passzusait Kovács József polgármester Debreczen város érdekeire aggodalmasnak találta és ezért különösen ama részekre vonatkozóan, amelyek a gazdasági fakultásnak Pozsonyban a pozsonyi egyetem kapcsán leendő föllállításáról szólnak, a tanács figyelmét is fölhívta és olyan *intervenció* megtételét sürgette, amely Debreczen érdekeit megvédeni alkalmas.

A városi tanács foglalkozott is a kérdéssel és az aggodalmakat tényleg fennforogni látta. Ezért elhatározta, hogy ugy a kultuszminiszterhez, mint a földmívelés-ügyi miniszterhez fölterjesztést intéz, hogy a gazdasági fakultás létesítése esetén első sorban Debreczenet vegyék figyelembe.

A fölterjesztés során rámutat a tanács mindama körülményekre, amelyek a gazdasági egyetemi fakultásnak Debreczenben való létesítése mellett szólnak. Így rámutat azokra az *óriási áldozatokra*, amelyeket Debreczen város közönsége hozott és hoz még mindig az egyetemért, rámutat arra, hogy a *debreceni gazdasági fakultásnak itt már is rendelkezésére áll az ország legelső és legjobb gazdasági akadémiája*, amelynek fölszerelése, birtoka és minden tartozéka hivatottá teszik arra, hogy egy egyetemi fakultásnak kiegészítő része legyen. Fontos érv az is, hogy a pozsonyi egyetem mellé beosztani tervezett magyaróvári akadémia *hatvan kilométernyire* fekszik a pozsonyi egyetemtől, míg a *debreceni gazdasági akadémia az egyetemtől alig három kilométernyi távolságra van* és e távolságot is *eltünteteti az egyetemmél kiépítendő kényelmes, sűrű járatu villamos közlekedés*.

A főliraton kívül a tanács *jelentést tesz a közgyűlésnek is, hogy a közgyűlés a saját hatáskörében is akciót indítson a miniszter egyik-másik kijelentésének tisztázására*, mert annak kitételéből azt is ki lehetne olvasni, hogy a *debreceni egyetem bölcsészeti fakultásának nem lesz természettudományi osztálya*. — E tekintetben ugyan a tények *megnyugtató* adhatnak, de a tanács mégis jónak látja, hogy e részben is újabb *megnyugtató kijelentést* kapjon a város a kultuszminisztertől.

Szükségesnek tartja ezért a tanács, hogy e megnyugtató kijelentések megnye-

rése, valamint a gazdasági fakultásnak a debreceni egyetem kapcsán való létesítése érdekében *az illetékes minisztereknél személyes intervenció is történjék* s ezért fölkerítte Domahidy Elemér főispánt, aki a debreceni egyetem érdekében már eddig is igen sokat fáradt, valamint Kovács József polgármestert és Magoss György dr. főügyészt, hogy a *kultuszminisztert és a földmívelésügyi minisztert személyesen keressék föl*, világosítsák föl a helyzetről és *kérjék a gazdasági fakultás Debreczenben való létesítését*. A főispán és a főügyész legközelebb amugy is a fővárosban vannak, ahol a szanatórium végrehajtó bizottságának ülésén vesznek részt s ugyanekkor az egyetemi kérdésekben is eljárhatnak.

Kétségtelen dolog, hogy a közgyűlés szintén erélyes akciókat fog indítani ez ügyben s *az egyházkerülettel karöltve* ugyanazoknak közreműködésével, akiknek a debreceni egyetem létesítéséért annyi sokat köszönhet a város, szintén *küldöttségileg* fogja kérni Debreczen érdekeinek figyelembe vételét.

Tisza és Berchtold a magyar-orsz viszonyról

A külügyi albizottság ülése

A magyar delegáció külügyi albizottságának mai tárgyalása nagy jelentőséget nyert ama fontos külpolitikai nyilatkozatok által, amelyekben Berchtold gróf közös külügyminiszter és Tisza István gróf miniszterelnök tájékoztatták a delegátusokat a függő Balkán-problémák állásáról.

Ugy a külügyminiszter, mint a miniszterelnök megegyezően igazolták, hogy a *monarchia a Balkán-bonyodalmak egész ideje alatt soha Oroszország ellen irányuló politikát nem folytatott* és soha nem volt célunk, hogy Oroszországnak kellemetlenkedjünk. A külügyminiszter határozottan kijelentette, hogy *ezidőszert sincs semmi okunk, hogy Oroszország magatartása miatt bizalmatlankodjunk*. Tisza István gróf hozzátette, hogy a monarchiánk állítólagos oroszellenes magatartása Károlyi Mihály grófnak valami *rossz álma*. Nyugodt lélekkel konstatálhatta a magyar miniszterelnök, hogy a *magyar nemzet óriási többsége a hármasszövetség híve*.

Igen világosan precizírozta a miniszterelnök a maga álláspontját Károlyiék különböző külföldi utiterveivel szemben. A dolog egyszerűen úgy áll, hogy Tisza gróf szerencsétlen látja megválasztva az időpontot a tervezett vagy nem tervezett külföldi utakra, mert tagadhatatlanul *tüntető jellege* van annak, ha más nemzetközi szövetségesoport tagjaival éppen olyan politikusok vizitálnak, akik a hármasszövetség ellen nyilatkoznak. Ennek az okfejtésnek találó igazsága kétségtelen és nagy helyeslés közepette jelentette

ki a kormányelnök, hogy ő a jövőben is meg fogja ragadni az alkalmat, hogy ilyen tervezetésekről véleményét elmondja.

Felette sajnálatos, hogy a vitát, amely fontos Balkán-politikai és gazdasági részletkérdések körül forgott, Rakovszky Béla és Rakovszky István minden ok nélküli elmergesítették a miniszterelnök ellen intézett indokolatlan személyes támadással. Kétségtelen azonban, hogy a két harcias fivérnek ezen a téren nem virul babér, mert Tisza István nem olyan fából van faragva, hogy az ilyenfajta támadásokkal el ne bánjon.

A külügyi albizottság mai üléséről itt következik budapesti tudósítónk részletes távirati tudósítása:

Az ellenzéki külügyér.

Berzeviczy Albert elnök délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg az ülést.

Károlyi Mihály gróf volt az első szónok, aki a külügyminiszter expozéjára reflektált és kijelentette, hogy egyáltalában nem elégti ki. A balkáni események folytán nagyobb számban külügyi politikára van szükség és ennek nyomát az expozében nem látja, mert csak frázisok vannak benne. Kijelenti, hogy ez utal részletes kritikát nem akar mondani. A külpolitika és általában a hármasszövetség kritikáját a plenáris tanácskozára tartja fenn. Hibáztatja azonban máris, hogy az expozé Oroszországgal és Franciaországgal való viszonyunkról csak kevés szóval emlékezik meg. A miniszterelnök a mult delegáció alkalmával azt az álláspontot foglalta el, hogy az entent hatalmakkal való barátságos viszonyunkat ápolni kell, ezért csodálkozik, hogy a miniszterelnök és sajtója nagy lármát csapott, amikor a pétervári ut eszméje fölmerült. Kíváncsi arra, hogy vajon ha a párisi ut kerülne szóba, szintén lármát ütnének-e? Ez annál kevésbbé volna jogosult, mert hiszen egy párisi ut eredményes politikai és gazdasági közeledés is lehetne. Megállapítja azután, hogy a keleti vasut kérdésében a monarchia súlyos vereséget szenvedett és kérdi a külügyminisztert, hogy mi ezen a téren az álláspontja? Kérdi továbbá: Mi módon és milyen eszközökkel gondolja a külügyminiszter biztosítani a monarchia gazdasági és kereskedelmi érdekeit Szerbiával szemben, ha a keleti vasutak Szerbia által kisajátítatnak?

Mailáth József gróf a hármasszövetség hívének vallja magát, de el kell ismernie, hogy azok a panaszok, amelyek a hármasszövetség ellen elhangzottak, nem jogosulatlanok.

A külügyminiszter és a miniszterelnök válasza.

Berchtold Lipót gróf külügyminiszter állott fel szólásra, hogy a vita során elhangzott kérdésekre megadja a választ. Mindenekelőtt Kiliáriára vonatkozólag azt a megjegyzést teszi, hogy az expozé végén, ahol a közös külügyi kormányzat közgazdasági programját vázolja, történik erre vonatkozólag alluzió, de ebből semmi következtetést nem lehet levonni. Annyi igaz, hogy az olasz kormányal egyetértőleg gondoskodások történtek, hogy a mi vállalkozóinknak azon a vidéken piacot szerezzünk.

Tisza István gróf Károlyinak azt feleli, hogy a nemzet zöme tántoríthatatlanul áll a hármasszövetség mellett. Szólo sohasem mondotta, hogy Oroszországgal nem lehetünk jó barátságban, de azt hangoztatja, hogy

a pánszláv tendenciák veszedelmesek a mi szempontjainkból.

A miniszterelnök ezután Rakovszky Bélával polemizál és éles kritikával illeti Rakovszky fejtegetéseit.

Rakovszky István: Mikor dobat ki benünket?

Rakovszky Béla tiltakozik a miniszterelnök kritikája ellen.

Tisza István gróf: Jó lesz vigyázni.

Rakovszky: En rám nem mondtak olyat, mint a miniszterelnök urra Polónyi.

Tisza mosolyogva legyint a kezével.

Elnök nyugalomra kéri a bizottság tagjait.

Károlyi Mihály gróf az „Igazmondó“ átlítólagos oroszellenes cikkeit teszi szóvá.

Tisza István gróf megismétli, hogy senki sem mondta, hogy Oroszországgal lehetetlen jó viszonyban lenni.

Ezután az előadói javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták s ezután az ülés véget ért.

A király Fejérváry emlékéért

Szobrot állít a testőrkapitánynak

Fejérváry Géza báró meghalt és amikor a király leghüségesebb katonáját temették, éppen akkor volt a legválságosabb az uralkodó állapota is. A király mindazonáltal intézkedett, hogy a legnagyobb katonai pompa és fény kísérelje utolsó útjára Fejérváryt.

Az uralkodó szeretete és kegyelme azokban az intézkedésekben fog megnyilvánulni, melyekkel az elhunyt emlékezetét megörökíteni akarja. Maga a király intézkedett, hogy Fejérváry emlékéit miként őrizze a hadsereg.

Mindenekelőtt közelebb legfelsőbb hadiparancs fog megjelenni, amely elrendeli, hogy a 46. gyalogezred, amelynek Fejérváry volt a tulajdonosa, örökidőre az ő nevét viselje. Tudvalevő, hogy az ezredek csak tulajdonosaik életében viselik azok neveit, kivéve azokat az ezredek, amelyek egy-egy kiváló hadvezér emlékéit őrzik. A 46. gyalogezred a jövőben is Fejérváry nevét fogja viselni.

Emlékszobrot is állíttat a király hű katonájának. Fejérváry szobra a budai várba kerül, s költségeit részben a magyar testőrség, részben a Mária Terézia-rend alapjainak kamatjövendelmeiből fedezik, de azokhoz az uralkodó is nagyobb összeggel járul hozzá. Gyűjtés a szoborra nem lesz.

Megíratják Fejérváry életrajzát, még pedig egy nagyobb történelmi munkában és azonfelül a hadügyminisztérium által a legénység számára kiadott népies füzetek sorozatában.

Fejérváry legutolsó katonai tisztét, a magyar testőrség parancsnoki méltóságát közelebb betöltik. Az új testőrkapitány kisdemeteri Gaudernák József lovassági tábornok lesz, aki most a magyar darabont-testőrség parancsnoka. Fejérváry is innét került a magyar testőrség élére. Gaudernák azelőtt nagy szobeni hadtestparancsnok volt és utóda a darabont-testőrség parancsnokságában kövesházi Kövess Ármint tábornok lesz, a mostani nagyszobeni hadtestparancsnok lesz.

— **Brassó Tisza mellett.** Brassó vármegye mai közgyűlésén a román paktum elleni javaslat fölött napirendre tért azzal az indokolással, hogy Tisza István grófot minden cselekedetében a haza java vezeti.

A választói vizsgák

Jelentkezések a vizsgálatra

Az irni-olvasni tudásnak igazolására alakított bizottságok működésére vonatkozólag a polgármester által kibocsátott „Felhívás” azon részét, amely arról szól, hogy a IV-ik osztályról szóló bizonyítvány felmutatása esetén ha alapos kétség nem forog fenn, vizsgát nem kell tenni: sokan félre értették, illetve helytelenül magyarázták. A félreértések eloszlatása céljából illetékes helyen a következő magyarázatot adták:

Az, hogy valaki a vizsgáló bizottságtól bizonyítványt kap arról, hogy irni-olvasni tud, még nem jelenti azt, hogy ezáltal már választói jogosultságot is nyert. Ez csak az alap arra, hogy a törvény által kívánt egyéb kellékeknek az összeíró küldöttség előtt igazolása után az illető választójogosultságot nyerhessen, pl. akinek a IV-ik elemi osztályról szóló bizonyítványa van, az a törvény 5. §-a alapján az ott elősorolt valamelyik kellék igazolása után csak akkor lesz választó, ha ezen kívül azt is igazolja, hogy az iparos és kereskedő tanonciskola második osztályát vagy az államilag szervezett megfelelő ipari szaktanfolyamot is elvégezte. Ezért tehát, a kinek csak a IV-ik osztályról szóló bizonyítványa van és a törvény 5. §-ának 1—5. pontjában foglalt valamelyike alapján óhajtana a választói jogosultságot megszerezni, annak ezen bizonyítványon kívül a törvény 8. §-ában elősorolt s fent jelzett iskolai képzettségét is igazolnia kell, különben csak az esetben lesz választó, ha a törvény 6. §-ának 1—5. pontjaiban foglalt feltételek valamelyikének megfelelő, mely feltételek nehezebbek, mint az 5. szakaszban foglaltak.

Az összeíró küldöttség működésének megkezdéséről külön *hirdetmény* fogja a közönséget a szükséges tudnivalókkal együtt tájékoztatni. Jól megjegyzendő, hogy az irni-olvasni tudást igazoló bizonyítvány, vagy az elemi iskola VI., illetve IV. osztályának elvégzését igazoló bizonyítvány *egymagában választói jogosultságot még nem ad*, a névjegyzékbe felvételt az összeíró küldöttség eszközözi.

A *jelentkezések a vizsgákra a polgármesteri hivatalban már megkezdődtek* s az arra kirendelt hivatalnoknál már készen van a jelentkezési lap, amely például ilyen forma:

A vizsgálatra bocsátott neve:

.....

A vizsgálat helye és ideje:

.....

A levizsgázottak a következő bizonyítványt fogják kapni:

Az 1913. XIV. t.-c. 73. §-a értelmében helyegmentes.

BIZONYÍTVÁNY.

lakos, aki községben, városban (..... vármegye ország) év hó napján született, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. XIV. t.-c. 51. §-a értelmében alakított állandó bizottság előtt a mai napon az egész országra érvényesen egyszersmindenkorra igazolta, hogy irni és olvasni tud.

Kelt Debreczenben év hó napján.

..... bizottsági tag.

..... elnök.

..... bizottsági tag.

(P. H.)

Azokat a 30 éves magyar állampolgár férfiakat, akik magasabb képzettséggel nem bírnak s akik egyéb iskolai bizonyítvánnyal nem igazolhatják irni-olvasni tudásukat, e bizonyítvány alapján és egyéb követelmények meglétének igazolása után veszik be az összeíró küldöttségek a névjegyzékbe. — Aki

egyszer ilyen bizonyítványt nyert, annak ez az ország minden részén és mindenkor igazolásul szolgál.

Megyei közgyűlés

Az állandó választmány ülése.

Domahidy Elemér főispán elnökle alatt Hajdúvármegye állandó választmánya ma tartotta meg ülését, amelyen a vármegye pénteken tartandó tavaszi közgyűlésének tárgysorozatán szereplő ügyeket vették tárgyalás alá.

Az ülésen hosszabb vita indult meg az újonnan alkotott építési szabályrendelet körül, amely ellen a vármegye városai és községi felebbezést jelentettek be.

Losonczy Álmós dr. nemzeti, közegészségügyi szempontból védte a szabályrendeletet, amelynek végrehajtására azt ki a választmány, hogy egy évig legyen érvényben s ez egy év alatt a tapasztalatból fog nyilvánvalóvá válni, hogy intézkedései jók-e. Egy év múlva pedig tegyen az alispán jelentést a szabályrendelet hatásáról.

Elfogadásra ajánlja a választmány azt az indítványt, hogy a rendezett tanácsú városok képviselőtestületeinek újjáalakításához a vármegye részéről elnökül az alispánt, illetve ennek betegsége való tekintettel helyette Pákozdy Sándor főjegyzőt, az alispán helyettesét, ennek helyetteséül pedig Czeglédy Mihály dr. vármegyei főügyészt küldje ki a közgyűlés.

Azután még több községi ügyet tárgyalt le a választmány. Zárszámadásokról és konkrét eseteket érintő ügyekről szóló határozatokat.

Bugarszky Katalin Budapesten van

A kievi artistanő a debreceni bombamerényletről

A debreceni pokolgépmerénylet első napjaiban — mint köztudomású — Bugarszky Katalin artistanőt gyanúsították a merénylet elkövetésével. A hatóságok azt hitték, hogy Bugarszky Katalin artistanő azért járt a merénylet előtti napokban Debreczenben, hogy barátját, Cataraut értesítse a merénylet sikeréről. Onnan keletkezett ez a gyanu, hogy Bugarszky Katalin *Kievből jött Debreczenbe*. Később kiderült, hogy az artistanő *teljesen ártatlan*, sem Cataraut, sem Kirilovot nem ismerni, velük összeköttetésben nem áll.

Az Oroszországban lakó magyar leány tegnap *Budapestre érkezett* és egy hírlapíróval folytatott beszélgetése során nagy energiával tiltakozott a feléje irányult gyanu ellen. Elmondta, hogy *február 18-ától 22-éig tartózkodott Debreczenben* s azért jött ide, hogy az állami gyermekmenhelyen levő kis fiát meglátogassa. Debreczentől Munkácsig váltott jegyet, onnan pedig Kieve. Nem érti, hogy miért csaptak olyan nagy lármát vele, mikor a debreceni szállónak *előre megírta, hogy érkezik*, a levélben közölte állandó kievi címét, sőt a bejelentőlapra is ráírta. Ha gyanus volt, pár órán belül kiderült volna annak alaptalansága, csak táviratot kellett volna meneszteni a kievi rendőrségnek.

Kieve való megérkezése után — folytatva Bugarszky Katalin — egy ismerőse figyelmeztette, hogy az orosz lapok bombamerényletről írnak, amelyet abban a városban követtek el, ahonnan ő éppen hazaérkezett. A következő napon *Pálmai Kamilla* nevű barátjánő hozta a kievi estilapot, amelyben az állott, hogy Bugarszky Katalint keresik. — Ő nyomban elment a konzulátusra, jegyző-

könyvet vétetett fel s a konzulátus a jelentkezéssel táviratilag értesítette Debrecenre, amely már akkor tudta, hogy Bugarszky teljesen távol áll a büncselekménytől.

Miután eloszlott róla minden gyanu, egy artista-ügynök szerződést kínált neki egy budapesti orfeumba. Bugarszky Katalin azonban nem fogadta el az ajánlatot, mert félt Budapestre utazni. Most azonban valószínűleg Budapesten marad, ahol Bogár Katalin néven sikerrel szerepelt néhány évvel ezelőtt különböző orfeumok színpadán.

A debreczeni és hajdumegyei nemzeti munkapárt ünnepe

A pártkör első összejövetele

Sohasem tapasztalt nagy lelkesedéssel, és alig látott nagy számban megjelent tagok részvételével folyt le ma este a „Debreceni és Hajdumegyei Nemzeti Munkapárti Kör“ vacsorája. Szinte harcos idők tüzes, lelkes hangulata uralkodott az egész estén át. A harcra izzó tüz lobogó lángjain át melegített azonban a meleg érzés, amely különösen egy férfi felé sugárzott: Domahidy Elemér főispán felé, akinek érdeme volt az a siker, amely a mai estén megnyilatkozott. Az ünneplésnek középpontjában állott ezért és méltán az ő személye az egész est folyamán.

A vacsorán a párttagok oly nagy számban jelentek meg, hogy már este nyolc órakor a vacsorára terített terem a szorongásig megtelt s teríteni kellett egy másik teremben is, amely szintén teljesen megtelt nemcsak debreczeni, de megyei párttagokkal is.

A vacsora fél kilenc órakor vette kezdetét. Lelkes éljenzés fogadta Domahidy Elemér főispánt, amikor megjelent.

(A főispán tószója.)

Ő volt az első szónok. Beszédében, amelyet a hallgatóság nagy figyelemmel és lelkes helyesléssel fogadott, a következőket mondta:

Mélyen tisztelt Uraim!

Örömmel, szeretettel és bizalommal üdvözlöm e fényes társaságot és e fényes társaság minden egyes tagját, akik ez alkalommal ilyen szép számmal jelentek meg. És dicsekvés nélkül mondhatom a városunk színe-java az első hívó szóra. Biztatás ez arra, hogy az a nemes altruisztikus eszme, amely mindnyájunk lelkében föltalálható kell hogy legyen, a közügyekért, a hazáért, fényes lánggal lobog, s hogy ez eszme kivételére, annak szolgálatára az első szóra a józan gondolkodásu, intelligens közönsége megjelenik.

Mélyen tisztelet Uraim! Lehetetlen meghatottság nélkül a társaság összejövetelének ezt a sikerét, amelynek megvalósulása a távolról sem volt ilyen mértékben, ilyen arányokban remélhető. Debrecenben soha sem volt fájdalmasabb tapasztalható olyan időszak, amely nagyobb egyéni deprimáltságot idézett volna elő, amely keserűbb érzéssel állított volna szembe embert emberrel, testvér testvérral, mint most. Én aki obszerváló figyelemmel kísérem a közhangulatot, megfigyelni igyekszem a közhangulat hullámzásának minden momentumát, szomorúan tapasztaltam azt, hogy a nyugodt, békés munkás-

ságra serkentő együttérzés nagy mértékben elveszett. Éppen azért jobban esik mindenképpen nekem s azt hiszem mindenkinek azt tapasztalni, hogy a válaszfalak leomlásával egy gondolatban találkozunk: a mi édes hazánknak felvirágoztatása érdekében folytatandó együttmunkálkodásban.

És a magánéletben bármi sivárak legyenek is a reménységek, a nagy cél elérése iránt folytatott harcban ennek a társaságnak tagjai között a válaszfalaknak le kell omolnia, mert a haza szeretetében mindegyikünk együtt érez. Ettől a gondolattól áthatva a jobb jövőre emelem poharam, mert nem tartom már soká a megpróbáltatás, amit a sors reánk mért és eljön a jobb idő, amikor mindnyájan egy táborban küzdünk a haza boldogságáért. Kívánom, hogy a megnyitkozott baráti érzés, az egyetértés ne szűnjön meg soha, fejlődjék, erősödjék és édes magyar hazánk és városunk hasznára legyen.

(A felköszöntők.)

Hosszantartó éljenzés, zúgó taps hangzott föl a szép beszéd után, amelynek elhangozásával Szávay Gyula mondott költői szárnyalásu, remek szép felköszöntőt.

— Megérti vezéri meghatottságát — mondta — amikor a politikai élet kítavaszkodását üdvözlö. Mint minden orgánus, úgy a munkapárt is megérezte az akció szükségességét. Most fészket rakott. Elhangzott már a politikai harcok első ágyulövése, készülünk kell nekünk is. Borongós az idő, szuronyerdők védelmezik a magyar vetést, kell, hogy egyetértés kormányozza ezt a szuronyerdőt. Harcra készülünk, egész elszántsággal, önztlenséggel, teljes készséggel, akaratlanul kell a harcba menni, meg kell győzni a népet, hogy az az okos, helyes, amit mi akarunk, hogy már nem lehet vásári kóklerséggel, korcsmai lármával élni. Ez az idő elmúlt. Az összetartásra őríti poharát s arra, akit meg sem nevez, mert kitalálják ugyanis, akit követni kell.

— Éljen Tisza István gróf — zúgó föl a lelkesedés hangja s tartott percekig.

Freund Jenő dr. arra mond fölköszöntőt, akinek köszönhető, hogy ma már a polgárság nagy része, az egész intelligencia a párt zászlója alatt van, Domahidy Elemér főispánra.

Fráter Imre dr. a vidéki, a megyei párttagokra őríti poharát.

Balkányi Ede dr. az alelnököt köszöntötte föl.

Gerébi Pál lelkes, tüzes beszédet mondott, az eljövendő harcra buzdította a pártot, élteti Tisza István gróft s kívánja, hogy eszméi a legközelebbi harcban végleges győzelmet arassanak és e győzelem tartós legyen.

Szántó Sámuel dr. mély, gondolatokkal telt beszédet mondott, amelyben azt fejtegette, hogy nemcsak az idealizmus, de egy ideál az, aki az összetartást adja a pártnak, a maga törhetetlen bizodalmit adá erős meggyőződésével. És ez Tisza István gróf.

Freund Jenő dr. két táviratot olvasott föl ezután, egyiket Papp József dr. küldte, aki üdvözölte a pártot, a másikat a szomszédos teremből azok a polgárok, akik ebben a teremben nem kaptak már helyet.

Szilágyi Imre szólalt fel ezután, majd Domahidy Elemér főispán mondott újból lelkes, szép fölköszöntőt.

Azt fejtegette, hogy ő pesszimista, mert sokat csalatkozott és nem lát minden rózsaszínűn, de sohasem volt desperátus ember. Habozással, hosszú gondolkodás után teremtette meg a párt otthonát, ahol az egygondolkodásuak kicserélhetik nézeteiket. Az eszme megvalósulásának fölszentelési ünnepélyét ülik most s örömmel tapasztalja, hogy van egy olyan nagy reménységre jogosító fiatal gárda körülötte, amelynek támogatásában bizva reménységgel tárgyalhatja a jövő esélyeit. Ez a fiatal gárda kapacitáció nélkül jelentkezett: hogy itt van, rendelkezünk vele. Most már reménykedik, bizakodik, mert a fiatalság eddigi viselkedésével beigazolta, hogy hajlandó mellénk állani. Amikor látja ezt a spontán lelkes megnyilatkozást, tapasztalja, hogy a fiatalság így a zászló mellé áll, pesszimizmusa optimizmussá válik s kéri a fiatalságot tartson ki az irányunk mellett, vegye föl a küzdelmet s az első sorokban küzdjön. Mindenki foglalja el a helyét, szervezkedjünk, fejtjük ki erőnk, a céltudatos, nyugodt erő kifejtés diadalra vezet. Ezt látva pesszimizmusa állandó optimizmussá alakul át. Kéri a gondviselést áldja meg a lelkes fiatal tábor, hogy sikerre vigye a küzdelmet.

Lelkes éljenzés fogadta a szép beszédet, amely után még Rásó Sándor dr. és Bodnár Géza és többen mondtak felköszöntőket.

A teljes meglepedésre szolgált 300 terített vacsora után, amelyet Márkus Jenő az új „Gambinus“ vendéglőjében szolgált fel nagy figyelemmel, a társaság Magyar Imre kitűnő muzsikája mellett sokáig lelkes hangulatban maradt együtt.

A kasszafuró doctor juris

Dr. Gyimes a betörésről

A Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár palotájában elkövetett betörés tettesei, Gyimes Emil dr. napidíjas és öcsöce, Gossler Károly facér lakatos segéd. Gyimest a rendőrség tegnap letartóztatta, míg öcsöce megszökött.

Gyimes Emil dr. tegnap óta a rendőrség őrizetében van. Szőke, középtermetű, intelligens fiatal ember, szemüveget hord. Sötétzöld kockás zakó van rajta. Tudósítónk kérdésére, hogy mi birta a büntett elkövetésére, azt válaszolta, hogy anyagi helyzete vitte erre a lépésre. Négy korona napidíjából nem tudott megélni, nyomorgott és nem akarta elmulasztani a kínálkozó alkalmat.

Gyimes dr. hat évvel ezelőtt nősült, de különváltan él feleségétől és most folyik a válóper. Felesége, R. Ilona, már régóta Temesváron él. Azt nem tudja, hogy öcsöce merre szökött. Neki azt mondotta, hogy Erdély felé szökök és ott keres boldogulást.

— Az alföldi-utcai kapun át jutottunk be a munkásbiztosítóba — mondotta — senki sem vett észre. Öcsémet felkalauzoltam a második emeletre, ő bement a 62-es szobába, én pedig őrt állottam a folyosón. Többször látuk a szolgát, és én is úgy tettem, mintha hivatalos dolgom volna. Reggel 9-től este háromnegyed hétig ment ez így. Akkor öcsém kijött, jelezte, hogy minden rendben van és mutatta is a papírcsokot, amelyben a pénz volt. Az alföldi-utcai kapun át távoztunk. A Dologház-utcában adta át nekem az öcsém a pénzt, utólag tudtam meg, hogy kevesebbet, mint amennyit lopott.

— Összesen 6910 korna papírpénz volt nálam. Elmentem a Népszínház-utcában a Rigorít-féle vendéglőbe vacsorázni, azután a Munkácsy-kávéházban mulattam reggel há-

Szt. Lukács-**Kristály** forrás
fürdői **ásványvíz**

a világ legerterjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KOZPONTI DROGERIA** városház-épület, ahonnan a vizet hához is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

rom óráig, majd hazamentem aludni és reggel bementem a hivatalba. Hogy izgatott voltam, az csak természetes, jövőre vonatkozóan pedig már éjszaka számot vetettem magammal. Tudom, hogy hosszabb ideig kénytelen leszek *állami ellátásban* lenni, ez a hosszú pihenés azonban majd új erőt ad nekem. Mivel a jogi pályán úgy sem tudok megmaradni, az iparira lépek.

Gyimesről kiderült, hogy a miatt a lopás miatt, amelyet egy hivatalnoknő kárára követett el, husz korona pénzbírságra ítélték. — Budapesten három hónapig a postatakarék-pénztárnál volt díjnok, előbb pedig Temesváron volt postatiszt. Itt három ízben mintegy 1500 koronát sikkasztott, ezért most fegyelmi vizsgálat folyik ellene.

A „Debreceni Ellenőr“ volt szerkesztőjének halála

Szabolcsi és a debreczeni civisek

Tegnap Budapesten elhunyt Szabolcsi Lajos biztosítási tisztviselő életének 59-ik évében.

Szabolcsi Lajos nevére nem sokan emlékeznek már Debrecenben. Az a nemzedék, amelylyel Szabolcsi együtt szolgálta Debrecen, már életének alkonyán jár. Sokat más városba, más vidékre vetett a sors, még többet a halál szőlített el az élők sorából. Pedig Szabolcsi neve egy időben igen ismert név volt. A Debreceni Ellenőrt szerkesztette (erre az újságra sem sokan emlékeznek vissza) s igen jó nevű vidéki újságíró volt, aki a szépirodalmat is sikerrel kultiválta. Szabolcsi Lajos több szindarabot írt, amelyeket a debreceni színpadon adatott elő szép sikerrel.

Szabolcsi azok közé tartozott, akik a város fejlődéséért harcoltak. Élesen szemben állott az akkori maradi civis nemzedékkel, a melyet a Borsszem Jankó-ban, melynek szintén munkatársa volt Szabolcsi, gyakran megcsipkedett.

Ezidőben történt, hogy egy francia társaság, a Lesseps-féle akart Debrecen jönni valami nagyobb vállalatot csinálni jó francia tőkével. A tanács előterjesztette az ügyet a közgyűlésnek, amelynek bölcsesége így nyilatkozott meg a franciákkal szemben:

— Nem kellene nekünk a franciák, ne jöjjenek ide. Majd akkor jöjjenek, ha hívjuk őket. Szabolcsi Lajos a Borsszem Jankó-ban így jellemezte az akkori közgyűlést:

— *Debreceni hangulat: sertéshus 36 krajcár.*

Ezzel ki akarta fejezni azt, hogy Debrecen csak a sertéshus árának hullámozása hozza mozgásba.

Később Budapestre költözöködött, szakított az újságírói pályával és jövedelmezőbb foglalkozás után nézett.

APOLLO

Ma Szerdán és Csütörtökön

7 és 9 órai kezdettel

A háromszáz éves ember.

Mágus film.

Fantasztikus bohóság 3 felvonásban.

Bill hőstette.

Amerikai cowboy történet 2 felvonásban.

És pompás kísérelő műsor.

Rendes helyárak.

A közigazgatás reformja

A képviselőház munkarendje.

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a kormány mégis a nyári szünet előtt tárgyalja le a közigazgatás reformjáról szóló javaslatot. Tegnap este a munkapártban Tiszta István gróf és Beöthy Pál elnök hosszabb ideig tárgyalt és ebből is erre a tervre következtettek. Egy esti lap munkatársa a kérdésben Beöthy Pálhoz, a képviselőház elnökéhez fordult, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A közigazgatás reformjának parlamenti tárgyalása dolgában még nem történt döntés. A kormány ezt a kérdést nem kívánja keresztülhajtani. Minden attól függ, hogy a javaslatot a közvélemény hogyan fogadja. Ha a hangulat kedvező lesz, semmi ok nincs arra, hogy a parlamenti tárgyalást elhalasztuk. Ha azonban kifogások merülnének föl, szívesen enged a kormány időt ahhoz, hogy a kérdés megérjék.

— A bizottságok mindenesetre még a szünet előtt le fogják tárgyalni a javaslatot. Ha a parlamenti elintézés öszre marad, akkor a Ház a vakáció előtt azokkal a javaslatokkal foglalkozik, melyeket most terjesztettek föl a királyhoz előzetes szentesítés elé. Ezek: az appropriáció, a jogilletékek reformjáról, a becsület védelméről, a hatósági személyek védelméről és a rehabilitálásról szóló javaslatok.

Egészségápolás.

Családunk vagy ismerőseink körében bizonyára már előfordultak olyan megbetegedések, amelyeknek okát kikutatni nem sikerült. A betegség megvolt, de senki, — még az orvos sem — tudta, miképpen keletkezett. Kutatóink már régóta keresték a rejtélyes megbetegedések okát és most azt az értesítést kaptuk, hogy a megbetegedések leggyakoribb kuforrását megtalálták az ember — saját szájüregében. Az ok olyan egyszerű és a magyarázat olyan világos, hogy igazán csodálkozunk kell azon, hogy nem jöttünk rá régebben.

A dolog röviden így áll: lélegzés és táplálkozás alkalmával sok, részint ártalmatlan, részint kórokozó baktérium kerül a szánkba. Az ártalmas baktériumok közt vannak olyanok, amelyek a fogakat támadják meg és vannak olyanok, amelyek egyenesen betegséget okoznak. Ha már most a szájüreg nem tiszta, a száj nyálkahártyája gyuladt, a fogakat piszkos üledék borítja vagy a fogak közt és az odvas fogakban ételmaradékok vannak, akkor ott a baktériumok százmilliókra szaporodnak fel. Ha a szájüreg nem öblögetjük ki naponként fertőtlenítő szájvízzel (Odollal), akkor csakhamar jelentkeznek a szomorú következmények. Lélegzetrétkor a baktériumok behatolnak a tüdőbe, vagy sebzéseken, fogszipolyokon keresztül a véráramba jutnak, azonkívül anyagseréjük alkalmával mérgeket termelnek, amelyek vagy a gyomorba, vagy közvetlenül a vérbe jutnak. Így keletkezik: rosszullet, fejfájás, étvágytalanság, emésztési zavarok, a toroktáji mirigyek és a tüdő megbetegedése, sőt szem- és fülbajokat és vérmérgezést is tapasztaltak már. Hány neuraszténias ember köszönheti mindennapos szenvedését ennek a neveltséges oknak, (neveltséges, mert mindenki könnyen elkerülheti).

Nem ajánlhatjuk tehát eléggé, hogy mindenki szokja meg a rendszeres szájaápolást Odollal. Aki naponként következetesen használja az Odollt, az mai tudásunk szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

A kertségi postakézbesítés

Uj intézkedések a külsőségeken.

A nagyváradi posta- és távirtda igazgatóság üdvös ujtással lepi meg Debrecen város kertségeinek lakóit. Május hó 15-től kezdve, három kert kivételével, mindegyik kertségben megszüntetik a gyűjtőhelyeket s helyette rendes kézbesítők fognak szolgálatot teljesíteni. Ezzel rengeteg kertségben vetett véget a postaigazgatóság. Eddig ugyanis a kertségekben lakók úgy kapták kézhez a részükre érkezett küldeményeket, ha a gyűjtőhelyekre — rendszerint szatócsüzletbe — elmentek érte. A küldemény ilyen módon való kézbesítése persze sok anomáliát idézett elő, mert a kertek távolabbi lakói nem mindennap tudtak a gyűjtőhelyekre ellátogatni.

A nagyváradi postaigazgatóság ma átiratban értesítette a főkapitányságot, hogy nyolc kertségben három kézbesítőt alkalmaznak s a gyűjtőhelyeket egy kivételével megszüntetik. Az igazgatóság átirata, melyet a rendőri sajtóiroda utján hoznak a közönség tudomására, szószerint a következő:

A m. kir. posta és távirtda igazgatósága a múlt év novemberében kelt 22.577. számú rendeletével Debrecenben a kertségekben való kézbesítésre három levélkézbesítőt engedélyezett. Ezen kézbesítés folyó hó 15-én életbe fog lépni s ezért a Széchenyi-kert és a Tócs-kert II. járására kiterjedő 2. számú, a be fog lépni s ezért a Széchenyi-kert és a Tócs-kert I. járására kiterjedő 3. számú, a Csige-kertre és Vén-kert 64-től felmenő számairai kiterjedő 4. számú, az Uj-kertre kiterjedő 5. számú, valamint a Vén-kert 1—64. számaira és a Liba-kertre kiterjedő 6. számú postai kézbesítő és gyűjtőhelyeket a nagyváradi m. kir. postaigazgatóság 25.097/1914. számú rendeletével folyó hó 14. napjával bezárólag véglegesen megszünteti.

Ezentul tehát csak a Varga-kertre, Téglás-kertre és a Posta-kertre kiterjedő 1. számú postai kézbesítő és gyűjtőhely fog fennállani.

Nagyvárad, 1914. évi május hó.

A m. kir. posta és távirtdaigazgatóság.

A Balatonba zuhant mozdony

Különös vasuti baleset

Balatonalmádi és Kenese állomások között tegnap délután majdnem végzetessé váló vasuti baleset történt, amely példátlanul áll a vasuti balesetek krónikájában.

Az 1112. számú személyvonat menetrendszerűleg délután 2 óra 28 perckor indult el Balatonkeneséről Almádi felé. A nagy esőzések miatt a Balatonkenese mellett elterülő futóhomok meglazult. Alig tett a vonat az állomástól néhány kilométert, amikor a mozdonyvezető észrevette, hogy a föld csuszlik. Rögtön fékezett. A vonat a nyílt pályán megállt. Az utasok nem tudták, hogy mi történt. Csak később figyelmeztették őket, hogy szálljanak ki, mert földcsuszamlás történt. A vonaton kevés utas volt. Amikor mindegyikük kiszállt a kocsiából, a következő percben a homokpart megmozdult, rázuhant a pályatestre s a személyvonat mozdonyát és kaulauzkocsiját teljesen betemette. A mozdony, a kaulauz- és a személykocsi a Balaton vizébe zuhant. A kocsi kerekei a vízből az ég felé merednek, míg a lokomotív kéménye lefelé áll a vízben.

A mentési munkálatokat azonnal bevezették. A legközelebbi állomásról, Alsóörsről segélymozdonyt küldtek ki a baleset színhelyé-

re, ezt a mozdonyt hozzákapcsolták a személykocsikhoz, amelyek sértetlenek maradtak és az utasokat visszavitték Balatonkènesére. Azután rögtön hozzáláttak a megrongált táviró és telefonvezeték, valamint a pályatest helyreállításához.

A baleset hírére a tapolcai osztálymérnökség vezetője, Kunz főmérnök a helyszínére ment a szemle megejtése végett. A pályatesten erősen dolgoznak, de egy-két napig valószínűleg csak csónakkal lehet Kenese felől közlekedni, mert a pálya annyira megrongálódott, hogy helyrehozatalára néhány nap szükséges.

Balatonkénéséről még tegnap délután csendőrség és vizsgáló bizottság szállt ki a helyszínére, hogy megállapítsa nem terhel-e valakit a felelősség. A bizottság megállapította, hogy a mozdonyvezető idejekorán fékezett és éppen ennek köszönhető, hogy a vonat éppen abban a pillanatban állott meg, amikor a homokpart beomlott. Csak így történhetett meg, hogy emberéletben nem esett kár, sőt még a legkisebb baleset sem történt.

HIREK

— **A király gyógyulása.** Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Ó felsége állapotáról ma közlik, hogy az éjszaka jól telt el, a hurutos tünetek változatlanok és a közérzet jó.

— **A debreceni sorozások.** A sorozások mai, harmadik napján 170 jelentkező hadköteles közül besorozott a bizottság 90 állás-kötelest. A további sorozásokon az alábbi sorrendben a következő állításkötelesek kerülnek sor alá: Május 13-án az 1892. évben született II. korosztályu hadkötelesek 1. sorszámtól 405. sorszámgig. Május 14-én: az 1892. évben született II. korosztályu hadkötelesek 406. sorszámtól végig és az 1891. évben született III. korosztályu hadkötelesek 1. sorszámtól 400. sorszámgig. Május 15-én: az 1891. évben született III. korosztályu hadkötelesek 401. sorszámtól végig és azon idegen illetőségű hadkötelesek, kiknek illetékes sorozó járási tisztviselője városunkban leendő soroztatását engedélyezte s állítási ívei ide megérkeztek. Meg kell itt jegyeznünk, hogy a bizottság a legnagyobb körültekintéssel végzi a sorozást s egyáltalán nem igyekszik minden, kevésbé alkalmas egyént is besorozni. Az elég szép százalék annak tulajdonítható, hogy ez idén igen szép emberanyag jelentkezett sorozásra. A mai napon az első korosztálybeliek sorozása befejezést nyert. Jelentkezett az első korosztályban 575, besoroztatott 284 ifju, a jelentkezők 50 százaléka.

— **Eljegyzés.** Ifjabb Magoss György eljegyezte Fischer Máriát Ipolynyékról.

Megnyilt a „Nagy” Pensió!

Piac-utca 59. szám. (Steinfeld-palota.)

Teljesen új, minden kényelemmel ellátott **modern uri otthon.**

Bentlakók és átutazók részére komfort berendezésű **szobák teljes ellátással.**

Ebéd és vacsora előfizetések. Ebéd-idő 12-2-ig, vacsora-idő 1/8-9 óráig. Villany- és gázvilágítás. Fürdők!

Kitűnő konyha. Mérsékelt árak.

TELEPHON: 11-64.

Érdeklődőket szívesen lát, valamint bővebb felvilágosítást ad „Nagy” Pensió.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Budapesti tudósítónk jelenti: Kossuth Ferenc az éjszakai rendkívül nyugtalanul töltötte. Egész éjjel nem hunyta be a szemét, csak reggel félhét óra felé szunyadt el kis időre. Tegnap egész nap nem evett semmit, csak egy deci tejet sikerült a beteg szájába tölteni, azonban egy köhögési rohammal ezt is kiadta. Ma délből ismét megkísérlék, hogy valami táplálékot juttassanak neki. Érdekes, hogy a beteg állapota, annak ellenére, hogy a táplálkozás jóformán megszűnt, erőben elég kielégítő. Közvetlenül fenyegető veszély nincsen. A beteg gyakran nincs magánál és összefüggéstelenül beszél. Báró Müller professzor Kossuth állapotáról ezt a kommunikékét közölte:

— **A beteg az éjszakát nagyon nyugtalanul töltötte, állapotában egyébként semmiféle változás nem történt. Hőmérséke 37,7, pulzusa 88-90.**

Fővárosi tudósítónk jelenti: Müller báró ma este 7 órakor megvizsgálta a nagybeteg Kossuth Ferencet s konstatálta, hogy a beteg nyugodt, állapota változatlan, a táplálkozás a minimális.

— **Ujabb földrengés Olaszországban.** Cataniából táviratozzák: Az Etna-obszervatórium mai jelentése szerint az olaszországi Bromte mellett két könnyű földlökést éreztek. Az Etna krátere nagymennyiségű hamut és füstöt okád. — Milánóból táviratozzák: A „Corriere della Sera”-nak táviratozzák Cataniából: Tegnap estefelé újabb földrengés volt és a lakosság között halálos a rettegés. Egyes helységekből jelentik, hogy a dűlledező házak, amelyeket az első földrengés még megkímélt, miúgy összeomlottak.

— **Vármegyei tisztújítás.** Tegnap idevonatkozó híradásunkat kiegészítjük azzal, hogy a megüresülő főszolgabírói állásra Rózsa Ernő, a hajduböszörményi járás szolgabírója, tiszteletbeli főszolgabíró is pályázik. 15 éves eredménydus szolgálata, társadalmi közkedveltsége teljesen méltóvá teszi őt az állás elnyerésére.

— **Diákvendégek Debrecenben.** Tegnap érkeztek Debrecenbe az ungvári gimnázista diákok, akiket a város tanácsa fogadott és vendégelt meg, ma künn voltak a Hortobágyra s este hazautaztak. Ma érkezett meg a budapesti IV. kerületi főreáliskola értesítése, hogy e hó 25-én jön egy nagyobb diákcsoport Debrecenbe. Ezek is a város vendégei lesznek.

— **Érettségi vizsgálati biztosok.** A hajdunánási ref. főgimnáziumban a június 22-én és 23-án megtartandó szóbeli érettségi vizsgálatok elnöklésére Baltazár Dezső dr. ref. püspök Pokoly József dr. debreceni teológiai tanárt bízta meg, a közoktatásügyi minisztert pedig Sebestyén Gyula dr. budapesti nemzeti muzeumi igazgató-őr fogja képviselni.

— **Tibor Ernő nagy sikeri kiállítása** még vasárnap estig marad nyitva, így tehát a közönségnek még az egész héten át alkalma nyílik a tárlatban gyönyörködni és pompás vásznakat vásárolni. Ma a város számára Magoss György dr. főügyész megvásárolta a „Körös partján” című pompás képet. Forray Ernő nagybirtokos pedig a művésznek „Munka” című hatalmas vásznát vásárolta meg. Több képre folyik még alku.

— **Gönczy Pál utolsó tanítványa.** A múlt héten meghalt Hajdusoboszlón egy érdekes öreg iparos ember, Gáti Lajos, élete 82-ik évében. Arról volt nevezetes, hogy Gönczy Pál államtitkár a zeleméri mezőgazdasági népiskolában két és fél éven át tanította a gazdasági ismeretekre. Gáti Lajos az osztályában harmadik tanuló volt előmenetelre nézve. Persze akkor még Gönczy Pál is egyszerű néptanító volt és csak élete további küzdelmes részében tudta magát az egyszerű szoboszlói fiú az államtitkárságig felküzdeni. Gáti Lajos nagyon szerény viszonyok között élt, csaknem munkaképtelen volt már s nem egyszer a betevő falat is hiányzott Gönczy Pál néhai tanítványának asztaláról. Vele a zeleméri mezőgazdasági népiskola utolsó tanítványa szállott sirba.

— **Elegáns kalap,** nyakkendő és fehérnemű újdonságok kaphatók Frank Testvéreknél, a vármegyei háza mellett.

— **Merénylet a rendőrfőnök ellen.** Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti Tuniszból: Soukharas rendőrfőnök tegnap este egy kávéházban két gyanús fiatal embert igazolásra szólított fel. Az egyik erre revolveréből négyszer rálőtt a rendőrfőnökre, akit azonban nem talált. Egy rendőr rálőtt a támadóra, akit súlyosan megsebesített. A kórházba szállítás közben meghalt. A másik fiatalembert elfogták. Valószínű, hogy ők voltak Batt norvég konzul gyilkosai.

— **Halálra ítelt gyermekgyilkos asszony.** Leobenből táviratozzák: Tegnap fejezték be Beck Jozefa pinkafői származású 32 éves cselédleány bűnpörét, aki vízbefojtotta két-hónapos gyermekét. Az esküdtek tizenegy igennel felelték a gyermekgyilkosság kérdésére és ennek alapján Beck Jozefát kötél általi halálra ítélték.

— **Az antimilitarista merénylet.** Lisszabomból jelentik: Egyik közeli városkában egy Ferreira nevű antimilitarista az utcán lelőtte Coressier őrnagyot. A gyilkost letartóztatták.

— **Az Etna kitörése.** Rómából jelentik, hogy az Etna félelmetesen háborog. A városban számos földlökést éreztek, sokan menekülnek más városba.

— **Egy lovagias ügy odisszeája.** Érdekes kardpárbaj folyt le vasárnap Kolozsvárt. Az egyik viaskodó fél Wodiáner Rudolf néhány évvel ezelőtt Kolozsvárt joghallgatósodott s közben afférvá támadt egy fiatal gavallérral, egy előkelő kolozsvári család sarjával. Az ügy annak rendje és módja szerint lovagias utra terelődött, amíg azonban a segítők tárgyalnak az ifju Wodiánernek a lovagiaskodásnál fontosabb dolga akadt, hirtelen kellett elutaznia Kolozsvárról Budapestre, ahonnan édesapja, aki a monarchia szíami követe, magával vitte s meg sem állott vele a távoli Bangkokig. Wodiáner később Budapestre került, hogy tanulmányait folytassa. Ott jutott eszébe, hogy Kolozsvárt elintézetlen ügye maradt. A múlt hét végén aztán Kolozsvárra utazott Wodiáner Rudolf s vasárnap megtörtént a párbaj — minden különösebb baj nélkül. Wodiáner a kezén sérült meg könnyebben, ellenfele a fiúlén kapott egy kisebb vágást. Tegnap már el is utazott Kolozsvárról Wodiáner.

— **A Tisza halottja.** Máramaroszigetről jelentik: Grigor János kabolapataki gazdálkodó ma Máramaroszigeten, a villanygyár mellett szekerekkel behajtott a Tisza folyóba. Az ár lovastól, kocsiától elkapta a gazdát, aki belefult a vízbe. Szekerét és lovait egy kilométerrel odább megtalálták, Grigor hullájának azonban nem akadtak nyomára.

— **A nagyváradi honvédszenekar** holnap, csütörtök este a Royal-szálló disztermében hangversenyeznek. Terített asztalok előre lefoglalhatók.

URANIA

Debreczen legnépszerűbb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

A KIRÁLYNŐ ÉKSZERE.

Fényes beállítású dráma 4 felvonásban.

1. **Zene.**
2. **Velence éjjel.** Gyönyörű természeti felvétel.
3. **Szerelmem habbal.** Pompás vigjáték
4. **A szent zászló.** Dráma jelenet.
5. **Csutaknak arany szíve van.** Bohózat

Előadások este pontosan 7 órától folytonos bemennettel. Rendés helyárok. Bérletjegyek érvényesek.

Csütörtökön, pénteken május hó 14-én, 15-én

A fehér álarc

Társadalmi dráma 2 felvonásban.

AZ ÓRIÁS KIGYÓ.

Szenzációs dzsungel dráma 2 felvonásban.

— **A Gönczy-egyesület közgyűlése.** A „Hajdumegyei tankerületi tanítók Gönczy-egyesülete” május 14-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor Debrecenben, a kereskedelmi akadémia disztermében rendkívüli közgyűlést és ezt megelőzően délelőtt 9 órakor pedig választmányi ülést tart. A közgyűlés tárgyai a következők: 1. Elnöki megnyitó. 2. Fizetésrendezés és az 1868. évi XXXVIII. t.-c. revíziója. Előadó: Dobó Sándor igazgató-tanító, az egyesület alelnöke. 3. Indítványok. — Tekintettel a gyűlés demonstratív jellegére, kívánatos, hogy az egyesület tagjai teljes számban jelen legyenek. Megjegyzendő, hogy az állami iskoláknál működő kartársak, e rendkívüli közgyűlés alkalmából, napi- és fuvardíjakra nem számíthatnak. Debrecen, 1914. május 2. Csurka István elnök, Polster Adolf titkár.

— **Áruló gyerekbeszéd.** Nagykanizsáról jelentik: Borzalmas gyilkosságot leplezett le ma reggel Sórás községben Rádi József négy esztendő kis gyereke. Elmondta a falubelieknek, hogy édesanyja Gál Erzsébet, nagyszülei segítségével meggyilkolta az apját és a pincében elásta. A csendőrök a gyerekekkel Rádiékhoz siettek, s a pincében tényleg megtalálták a szerencsétlen ember holttestét. Rádiék esztendővel ezelőtt kivándoroltak Amerikába. A férj ott munkát vállalt, de amikor felesége hazaszokott tőle, visszajött ő is Sórásra. Mire megérkezett, felesége már ösztöndíjjal Németi István rigyácsi legénnyel. Rádi megbocsájtott az asszonynak, de vesztére. Gál Erzsébet elmondta szüleinek, hogy az ura sok pénzt hozott haza az új világból. El is határozták, hogy meggyilkolják a vagyont. A múlt hét szombatján rátámadtak éjjel az alvó emberre, megfojtották, aztán holttestét elásta a pincébe. A csendőrök letartóztatták a gyilkosokat.

— **Az építész büne.** Zágrából táviratozák, hogy Vinkovceban a rendőrség letartóztatta Gross Viktor zágrábi építész, aki több fejletlen leánykát rontott meg. Az építésznek egy 14 éves leány és egy fiú a büntársa.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Lente István ref. 2 éves, özv. Torma Istvánné ref. 80 éves, Fekete Gábor ref. 30 éves, Molnár Erzsébet ref. 5 hónapos, Kecskés Mihály ref. 64 éves.

Dr. Szöllös Dezső
ügyvéd irodáját
Piacz-utca 59. szám alá
(Steinfeld-házba) helyezte át.

URANUS
Korona-Passzázsi Telefon 3-28.

Ma uteljára!
ÚJ KABARÉSZÁMOK
ÚJ MOZGÓKÉP MŰSOR
A kabaré-művészek bucsufellepte.

1. Zene.
2. Egy cirkáló hajó fedélzetén. Ismeretterjesztő.
3. Borzássy Rózi vendégfellepte.
4. Pathé Ujság. Multheti világesemények.
5. Sárul Sz. Károly vendégfellepte.
6. Az Alpok természeti szépségei. (Mozgó)
7. Revész Ilonka vendégfellepte.
8. Teddy mozgóképét csinál. Bohózat. (Mozgó)
9. Vidos Jenő komikus fellepte.
10. Klára udvarlója. Kacaglató. (Mozgó)

Előadások este pontosan 7 órától tolytonos be-menettel. Rendés helyárak. Bérlet-, tisztviselő-és trafikjegyek érvényesek.

Használja a híres
H·A·J·D·U·S·Á·G·I
BAJUSZPEDRŐT!
mely legjobb az összes készítmények között
1 doboz 50 fillér.
Kapható a készítő
GRÓSZ NAGY FERENC
ARANYEGYSZARVU, GYÓGYSZERTÁRÁBAN
DEBRECEN, KOSSUTH-U. 8. A színház mellett
ahol minden bel- és külföldi kellőlegességek, szé-
pítőszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek a leg-
olesőbban beszerezhetők.

— **Hajsza egy lóköti cigány után.** De-recskéről jelentik a debreceni ügyészségnek: Szécsi Imre gazdálkodó 300 korona értékű lovával a legelőn aludt vasárnap éjszaka. Hajnalban lódobogásra ébredt fel s amikor széttekintett, megrémülve látta, hogy az ő lovát egy Balázs nevű cigány ellopta. A cigány a lóra ülve vágatott Debrecen felé. Szécsi nyomban jelentést tett a csendőrségnek. Lovas járőrök vágattak Balázs után, de nem bírták utólréni, mert a cigánynak sok ideje volt a menekülésre. Minthogy a lóköti-tesek az utóbbi időben sűrűn előfordultak, az összes csendőrörsök erélyes nyomozást indítottak a tettesek kézrekerítésére.

— **Angol tennis-rakettek,** lapdák és teljes tennis-felszerelésekben a legnagyobb választék Mentze Henriknél, Piac-u. 38. szám.
— **Tennis-raketteket** szakszerűen javít és huroz Mentze Henrik Piac-u. 38. szám.

**Steckenplord-
Illiomtejszappan**
Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.
egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend széplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föllumulhatatlanságáért.
Eszernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitérés!
Bevásárlásnál óvatosság! Csak egyen nyomtatékosan a Steckenplord cégtől kapható és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb.
Hasonlóképpen kitérés Bergmann Manera illiomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérés szer női kezek gondozására.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Január elsején lép életbe a perrendtartás. Az új polgári perrendtartásnak, az 1911:1. törvénycikknek szeptember elsején kellett volna életbe lépnie. Értesülésünk szerint Balogh Jenő igazságügyminiszter az életbeléptetést január elsejére halasztotta el azzal a megokolással, hogy szeptemberben nagy a munkatorlás, a bírák nagyrésze szabadságon van, vagy éppen szabadságról érkezik vissza s azonkívül kezelési okok is arra indították, hogy a törvény életbeléptetését január elsejére halassa el.

§ **Szerelem és párna.** Váci Sándor szobszlái napszámos a múlt év augusztusában cséplésnél dolgozott, ahol megismerkedett egy Vágó Sándorné nevű asszonnyal. Váci és Vágóné elhatározták, hogy együtt Budapestre költöznek. A férfi rávette az asszonyt, hogy ágy-neműit is vigyék magukkal. Vágóné átadta párnáit, dunnáit Vácinak, aki az ágy-neműeket 20 koronáért eladta. A debreceni törvényszék ma sikkasztás miatt két havi fogházra ítélte Vácit.

§ **Megsemmisített esküdtbíróági ítélet.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A „Pesti Futár” hónapokkal ezelőtt több cikket közölt a Magyar Bankról, melyek miatt a bank sajtópórt irtott. A budapesti büntetőtörvényszéken Neumann Dezső bankhivatalnok vállalta a felelősséget és a bíróság három hónapi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte Neumann. Az ítélet ellen beadott semmisségi panaszt ma délben tárgyalta a Kuria Vavrik Béla elnöklése alatt működő tanácsa. A Kuria megsemmisítette az esküdtbíróági ítéletét és

az esküdtbíróaságot új tárgyalásra és a bizonyítás lefolytatására utasította. A megokolás szerint az, hogy egy nyilvános számadásra kötelezett pénzintézet hogyan jár el ügyeinek lebonyolításánál, közérdek és különben is maga a sértett bank kívánta a bizonyítást, amit ilyen előzmények után a bíróságnak foganatosítani kellett volna. A bizonyítás tárgya az lesz, vajjon a bank 1911. évi alapítóke-melések az új részvényekért befolyt-e a készpénz a bank pénztárába?

Aspirin- tabletták

fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer: A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer” féle **Aspirin tabletták** alakjában szerezze be. Eredeti csomagolás 20 tabletta á 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	794.—
Oszták hitel	60*50
4 százalékos koronajáradék	80 65
Államvasút	69 —
Jelzálogbank	401*50
Rimamurányi	183*25
Salgótarjáni	692 —
Közúti vasút	650 —

Magánleszámitolási kamatláb

Bécs 3 7/10% — Berlin 2 3/10% — London 1 13/16% 0/10

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1914. Április	—
„ májusra	13*78
„ októberre	12*24
Róza áprilisra	9*91
„ októberre	—
Zab áprilisra	8*88
„ októberre	7*85
Tengeri 1914. évi máj. jul.	7*49

Készáru szállard.

A hortobágyi bikadijazásról felvett jegyzőkönyv e hó 14-ikétől kezdődőleg nyolc napi közszemlére tétetett ki a városi tanács kiadóhivatalában, ahol bárki megtekintheti a hivatalos órák alatt. A díjazás elleni felebbezések e nyolc nap alatt, azaz e hó 22-ig lehet benyújtani a városi tanácsnál.

Vasutak közgyűlése. A Debrecen-Nyirbátori Helyiérdekű Vasut és a Debrecen-Hajdunánási Vasut igazgatósága a városháza tanácstermében ma tartották meg üléseit a melyeken a két társaság közgyűlését e hó 16-ára tüzték ki.

Egyedüli képviselő

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

Vastag betűből szedve minden szó 10 fillér. Apróhirdetéseket előre fizetendők.

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postaltalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postaltalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jelleg leveleket
csakis kell igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó
hivatalunkban a jelleg levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelzés
Jelleg levélnél a hirdetés száma is kéretik.

Független,
szép, fiatal orosz hölgy 150.000 korona hozomány — később még nagyobb örökség — azonnal férjhez menni óhajt. Vagyon, vallás mellékes, de csakis komoly ajánlatokra válaszol „Hymen”, Berlin, Elisabethstrasse 66.

Üzlet

TELI
holmik elrakásához naftalin, terpentin, rovarpor, dohánypor kapható a Deutsch üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára J. JENŐ fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Pörkölt és nyers kávé
különlegességek kaphatók Félégyházy Jánosnál

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készítik mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Butorkiárusítás!

A Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság
Csapó-utca 4. sz. alatti

emeleti butorcarnokában lévő összes butorok üzlet megszüntetés folytán kiárusítottak. Kaphatók: teljes ebéd- és hálószobaberendezések, uriszobagarnitúrák, íróasztalok és más egyéb butorok, valamint egyes butordarabok is.

Kedvező fizetési feltételek!
Rendkívül olcsó árak.
Nyitva: reggel 8-tól este 7 óráig.

Lakás

Kiadó
olcsó lakások (árnyas kert-udvar) azonnal, Bolt iroda, Csapó-utca 19.

Kiadó
azonnal 3 szobás kerti lakás mellékhelyiségekkel, árnyas parkkal, konyhakerttel a Széchenyi-kertben. Nyaralásra kiválóan alkalmas. Bővebbet Fémipari szakiskola.

Különléte

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Fa-zekas Mihály-utca 4 és Postakert Gyár-utca 6.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májtoltot, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országáru ártalmatlan Matild-arcnőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapirokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 90
Osztr. vörös kereszt sj. 40
Olasz vörös kereszt sj. 33
Erzsébet sorsjegyre . . 7
Jásziv 10
Bazilika 20
Magy. vörös kereszt sj. 22

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letét-ny. beiktatása ellenében a kölcsönt a telti összegre fölemeljük. Részletfizetésre vásároli, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Közlő Kölcsönintézet Részv. Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

Adás-vétel

Eladó
jó karban levő tornyos vaskonyha. Pacsirta-u. 47. sz. a.

Zöld lucerna
ölenként 5 fillérért kapható. Ifj. Csengeri Ignác, Hatvan-utca.

200 holdas vézmentes, egészséges
jó legelő kiadó Püspök-ladány határában. Nyári legeltetésre elfogadok 100 darab marhát, esetleg 600 darab birkát. Bővebbet Szégyál Zsigmondnál Debreczen.

Zöld lucerna
tizedikétől kezdve ölenként 6 fillérjével, vagy együtt 1800 öf, eladó. Postakertben Gyár-utca 11. sz.

Szőlő- és gyümölcs-

betegségek, valamint rovarok, hernyók, zöld- és paizstetvek ellen való védekezésre ajánlom az állami ellenőrzés mellett készített

KÉNMEZSLÉT

(CALIFORNIAI LÉ)

szavatolt 23 B fokú, az összes gombabetegségek, mint: Monilla sömör, fusicladium, pószimete lisztharmatja ellen, mely szer eddig sok más szerrel között a leghatásosabbnak bizonyult.

ÁRAK: 1 liter üveggel K 50
4 kiló kannával K 200
25 kilós üveg, üveggel együtt K 180
50 kilós ballon, ballonnal együtt K 200
100 kilós hordó, hordóval együtt K 180
200 kg. hordó, hordóval együtt 100 kg á K 480
Rézkénpor Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg. K 660
Bordópor Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg. K 660
Forhin legjobb peronospora elleni szer, 2, 5, 10, 25 kilós dobozokban T—K, 100, 200 kg. hordóban K 90
Kémmáj 100 kilós ládánál K 640
Kímérve K 76
Bagol szőlőmoly ellen 1 kiló 100 liter vízhez K 50
Nikotin-quassia kivonat gyümölcsfák permetezésére 25 grms tubus 25 liter vízhez elég K 70
Egynegyed kilós doboz 250 liter vízhez K 320
Ichneumia roszatetvek ellen, 1 doboz K 110
Uraniazöld almamoly ellen.

Bármely más növényi vagy állati kártévő elleni védekezésnél szívesen szolgálok szakszerű utalgatással avagy felvilágosítással s minden egyes esetben a legmegfelelőbb védekező szer ajánlhatom.

Kontsek Géza

fűszer és magnagykereskedése Kossuth-u. 15.

MEGHÍVÓ

a Gebauer Károly Fémáru Első Hazai Érc-, Fakoporsó és Gyászokcsigár Részvénytársaság

1914. évi május hó 28-án délelőtt fél 12 órakor a Népsegélyző bank m. sz. helyiségében (Arany János utca 8. sz.) tartandó

III. Évi Rendes Közgyűlésére.

- Tárgysorozat:**
1. Jegyzőkönyv hitelesítők kiküldése.
 2. Az igazgatóság évi jelentése és a zárszámadások előterjesztése.
 3. Felügyelő-bizottság jelentése.
 4. Határozathozatal a felmentvény megadására tárgyában.
 5. Alapszabályaink 26. §-a szerint 2 kilépő igazgatósági tag helyének betöltése.
 6. Az alapszabályok 28. §-ának módosítása.

Az igazgatóság.
Jegyzet: A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket a társaság pénztáránál közgyűlés előtt 8 nappal letétbe helyezték. (Alapszabály 17. §.)

A mérleg és eredmény-számla közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvénytársaság gyártelep irodájában a részvényesek rendelkezésére áll. (Alapszabály 40. §.)

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény (szelvény 7 kor. 3. 10 m. hosszú szelvény 10 kor. teljes férfiruhához szelvény 15 kor. (kabát, nadrág, és mellény) szelvény 17 kor. elegendő, csak szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.—K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalótent, selyemkarnagyt, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron kél, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közzelven Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentőségek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintáid, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

egészségük helyreállítását előmozdíthatják, ha

Evaton-tablettákat

használnak. Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét. Próbá K 420, fél doboz K 10.—, egész doboz K 18.— utánvétel vagy az összeg előzetes beiktatása ellenében. Cím:

ST. MARKUS-APOTHEKE

FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE
WIEN, III. HAUPTSTRASSE 130.
Raktárak: Török József Budapest, VI., Király-utca 12, Hunnia-gyógyszertár Budapest, VII., Erzsébet-körut 56.

PALMA
az elasztikus cipősarok
PALMA
figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
CZÉG
DEBRECZEN, Kistemplombazár
Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
... újdonságait. ...
Női cestüm helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak!

Mack-féle KAISER-BORAX
Előkelő Toaletszer
Százazer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1
Mindenhol kapható.

TRANSMISSIÓK
szijkorongok, állócsapágyak, függőcsapágyak, fali csapágyak, kupptungok, modern kivitelben, használt és új állapotban, olcsón kaphatók
Abeles Emlinél, Budapest, V., Váci-ut 14-13. Telefon 24-41
Veszek ócskavasat és fémeket.

Ragyogó fehér a fehérnemű
— egy 1/2 órás főzés után —

PERSIL
önmüködő mosószerrel
Jótállás mellett ártalmatlan! Chor nélkül! Kefelés nélkül! — Dörgölés nélkül!
„PERSIL” megkíméli a fehérneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehérítetté volna. — Gyár:
GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.
Mindenütt kapható!